

Den Frisindede.

4de Aarg.

Tirsdagen, den 2den October, 1838.

Nr. 77.

Redigeret og udgivet af Claudius Rosenhoff.

Motto: Non haberi, sed esse.
Ei blot synes, men være.

(Tycho Brahes Emblem.)

Den sovende Landsfolkat.

Der sidder han, og knæet Armen støtter,
Mens Trappesenen vugger blødt hans Kind;
Der sidder han, og snorkende han lytter
Til Manders Nost, ser Gadens Tummel blind.

Ud han sig sirekker langsomt, blidt besøget,
Han søger vist, hvad han ei finde vil,
For denne droie Krop tilgavn's er spæget,
For Porten efter ham sig trykker til.

Der lever kun hos ham, som tout le reste,
Som Blomst af Ungdomslivets Vventyr,
Et Sagn om Hjemmets Mad og Koer og Heste,
Men Mindets Glæds forsvinder mellem Skyer.

Og om hans Læbe litre Spør sig klande
Af Sult og Svæd og Prygl med Længsels Eyst,
Der kaster Bemodsløret om hans Pande;
Men Taarer ei, kun Sovnen er hans Trost.

— At den var fert! — Ei meer han vegeterer
Horizontalt. — En Spore klirrer just.
Han fæver op lig Stormen; saluterer,
Han drømmer ei, han aander ei et Pust.

Der staaer han, og ei knæet Armen støtter;
Ei Siouergloser vore nu hans Sind.
Han gaaer, — til Kalvelkindets Nost han lytter,
Terresten — paa Commando — dog og blind.

— ! —

Et Par Ord

til Hr. Grosserer Nathanson i Anledning af hans
Skrift: „om Klagerne over Næringsløshed.“

I det af Selskabet for Trykkesfrihedens rette Brug ud-
givne, af Hr. Grosserer M. E. Nathanson forfattede

Skrift: „Om Klagerne over Næringsløshed,” læses pag 202
i Noten Følgende:

„Man kan antage, at en Familie af Haand-
værksstanden eller Arbejdsclassen, som boer i en
„af Forstæderne, besparer aarligen 16 Rbd. ved
„ikke at svare Consumption af Brod, Kjød, Flesk,
„Smør, Bryn, Brændsel og andre consumtions-
„pligtige Vare; ja selv Brændeviin kan de Fami-
„lier, som boe udenfor Porten, forskaffe sig nogle
„Skilling pr. Pot billigere end i Hovedstaden.“

Denne Anskuelse er, efter Indsenderens Forme-
ning, aldeles feilagtig, og der gives vistnok ikke en eneste
af Haandværks- eller Arbejdsclassen, som boer i For-
stæderne, der vil underskrive denne Grossererens Mening.

Haandværkeren eller Arbejdsmanden, ja man kan
sige: næsten enhver Anden, som boer paa Broerne eller
i en af Forstæderne udenfor Portene, maa betale en-
hver Nødvendighedsartikel og in specie de i Noten op-
regnede Fødemidler lige saa dyrt, stundom endog dyrere
end Indvaanerne i selve Kjøbenhavn. Tingene er denne-
Vonden vil næsten aldrig sælge sine Vare i Forstæderne,
han vil absolut tiltorvs med dem, og uagtet han kunde
sælge til Torveprisen til udenbyes Boende, uden at be-
tale Consumption, gjør han det dog meget sjældent, og
gjør han det, da kan man være vis paa, han fordrer
ialmindelighed høiere Priser, end man kan kjøbe Varene
for paa Stadens Areltorv. Hofere og andre Detail-
handlere i Forstæderne maae derfor kjøbe deres Vare i
Kjøbenhavn, og navnlig paa Areltorvet tilforhandle sig
de Fødemidler af Flesk, Smør, Ost, Bryn ic., som de
igjen udsælge til Andre i deres Hjem.

Haandværkeren og Arbejdsmanden, saavel som en-
hver Anden i Forstæderne Boende, maa altsaa enten til

at man, dersom Censuren skal vedvare nogen Tid endnu, kun behøver at besætte Gesandtskabsposter med Avisfrivere. Istedet for at sige Rusland, sige de: „en stor nordisk Magt,” istedet for Østerrig, hedder det: „en stor sydtydsk Magt.” Man skriver ikke: „Tunis er en Røverstat;” men: „dersom der gaves en Stat, som midt i Freden borttog andre Nationers Handelsflåde, saa kunde en saadan Stat formeentligen kaldes en Røverstat.” Hvilken en Hemmelighedsfuldhed! — Det er, som paa et Massebal, hvor man allerede gjælder for maskeret, naar man binder Masken paa Hatten.

Nyheds-Artikel.

Kjøbenhavn.

Ved at omtale den Masse af Hædersbeviisninger og Ordens-tegn, Jordens Stene tildele Thorvaldsen, bemærker et tydsk Skrivt Følgende:

Det vilde være vanskeligt at afgjøre, om Monarkerne mene ved dette Middel at hædre Kunstneren, eller deres egne Ordener; det kunde maaskee hende sig, at disse glimrende Stjerner (som den beskædede Kunstner kun bærer ved store Høitideligheder), fordunkle af den store Mesters straalende Genius, befunde sig paa hans Bryst paa et lige saa lidet passende Sted, som Helligaands-Ordenen om Musernes Hals, eller Dannebrogens Størfors paa Apollos Bryst.

— Den i Manddags atter opkomne Jidsaaade i Strandstræde har givet os Leilighed til adskillige Bemærkninger, hvoraf vi dog forbeholde os uforligen at omtale de vigtigste, og kun her ville berøre et Par mindre vigtige Puncter. — Ifølge Fr. af 1 Noobr. 1805, § 95, er det aldeles forbudt, i Jildebrandstilfælde at sætte Lys i Binduerne; imidlertid saae man dog Politiet paa byde adskillige Beboere at foranskalte dette. Hvor overveieende de Grunde, der have foranlediget Forbudet, ere, skulle vi her ikke indlade os paa at afgjøre, saa meget mere, som det forekommer os undertiden ret hensigtsmæssigt at en saadan lidet glædelig Illumination finder Sted; men saalænge hiin Paragraf staaer ved Magt, finde vi det ganske imod al god Orden, at netop Politiet selv befaler at overtræde den. — En anden Uorden, som næsten indtræffer ved hver Jildebrand, er den, at der indlades flere Personer i de med Vagt besatte Gader, end fornødent gjøres til Sproiternes Betjening og de øvrige Forretninger ved Slutning, Biergning, Nedbrydning o. s. v. Det er jo godt, at Brandcorpset, har en stor Masse at reise paa Benene, men at et lidet udvalgt Antal er bedre, end en Mængde Statister, hvoraf den One staaer den Anden jøien, kan vist ikke negtes. Ethvert Brandfikt giver i Almindelighed

Tillæbelse til at nærme sig Jlden, og mange af de ved Brandcorpset Ansatte, der berygte at blive multerede, storme da strar til med priisværdig Fver, uden at vide, om de komme i Brug, eller blot staae til Uleilighed; Mange trænge sig ogsaa ind blot benyttende Skiltet som Udgangsfort til at være det frygtelige Stuepil nærmere. Rigtignot faaer Vagten gjerne Dre til, naar det har brændt en Stund, kun at indlade de, der høre til saadanne Sproiter, som ere i Activitet; men i en saadan Forvirring er det vel høist vanskeligt for det tjenstgjørende Borgerkab at erindre, hvilket Mandskab der skal indlades og hvilket der skal formenes Udgang. Da det nu paa den ene Side har truffet sig, at Enkelte, som ere bleve afsøiste have udsat sig for ikke at blive affkryve og saaledes senere tiltalte, og det paa den anden Side er ønskeligt, at hærken Flere eller færre, end nødvendig behøves, opholde sig ved Brandstedet, — saa foreslaae vi, dersom ikke bedre Midler kunne findes, at der ved hver Vagtsperning posteres en Brandmester, undørlig Officier, eller anden med Corpsets Organisation kyndig Mand, der kan paasee, at kun de rette Vedkommende indlades og at de Øvrige henvises til det Samlingssted, der af ham ergives dem. Vi ere overbeviste om, at megen Uorden, mange Klammerier, der endog udarte til at Borger staaer Borger, derved vilde forhindres.

— Dersom „vor høistærede Samtidige,” Hr. E. H. G. Nepp, vilde lidt noiere oplyse Meningen af den i „Dagen” for 20 Sept. indrykkede grammaticallke Bemærkning, da vilde han sikkert gjøre Publicum og sig selv en stor Tjeneste, idet han nemlig vilde spare det første for unyttigt Hovedbrud, thi vi tiltroe Ingen uden vor Samtidige selv Skarpsindighed nok til at løse denne mysteriose og gaadefulde Tale, sig selv for nærgaaende Insectiver og en tilsyneladende velfortjent Spot og Latter (absit omnis risus et scurrilitas). Man ser nemlig af bemeldte Bemærkning, at Hr. N. tillægger sine Samtidiges Bizarriere Skyld for „Dagens” Trykfeil. Men hvo ere disse Samtidige? Efter den Neppiske Sprogbrug skulde det være de andre Redactører, men det er ikke at indsee, hvorledes disse kunne bevirke Trykfeil i „Dagen” uden ved at besikte bemeldte Blads Sætttere. Men en lig djævelsk Dandskab mod en saa godlidende og jovial Mand som Hr. Nepp bor man dog ikke uden de mest bestemte juridiske Beviser tillægge dem. Antager man derimod de Samtidige for Sættteren selv, hvilken Hypothes af Udskillige er fremsat, saa begriber man ikke, hvad der har funnet bevæge Hr. N. til at indføre en aldeles privat, ham selv og Sættteren alene vedkommende Sag for Publicums Domstol, ikke heller indseer man, hvorfor han er afsegen fra sin sædvanlige Sprogbrug, ifølge hvilken „Samtidige” kun betegner Redactører af andre Blade. Vi anmode da Hr. N. paa det Indstændigste, selv autentisk at interpretere bemeldte Beskændigjorelse, som ogsaa laborerer af andre Obscuriteter, da den ellers let formedelt sin problematiske, mysteriose og derfor Skarpsindigheden meget fristende Character let kunde blive et Thema for en Disputats, hvor da risus og scurrilitas ret vilde faae Leilighed til at komme i Gang.

NB. Formedelt indlobne Omstændigheder udkom intet Nr. af dette Blad i Fredags, hvilket de ærede Abonnenter bedes undskylde. — Da der i Quartalets Lob er udkommet det behørig Antal Numre, har dette Ophold forresten ingen Indflydelse paa Urkeantallet. —

De, som fra 1ste October ønske at tiltræde som Abonnenter paa dette Blad, ville behage at tegne sig paa eet af nedenstaaende Steder.

— Dette Blad udgaaer tvende Gange ugentligen, og tilbringes Abonnenterne for 4 R 8 S Quartalet, eller 25 Numre. Man tegner sig for det enten hos Hr. Boghandlere Sost (Gøthersgade Nr. 349), Klein (Wimmelskæft Nr. 23), G. Philipsen (Gøthersgade Nr. 355) Keigel, (St. Kjøbmagergade Nr. 6) Hr. Bogtr. Trier (Gøthersgade Nr. 353) eller hos Red., (Lavendelstræde Nr. 90), hvor ogsaa Bidrag bedes afleverede. — Redactørene træffes almindeligvis hjemme hver Formiddag til Kl. 2, og hele Spændagen. —

Trykt i S. Triers Officin.